

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЄВРОПЕЙСЬКІ ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 242 "Туризм"
(шифрі назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:
кафедрою туризму, протокол № 12 від 30.03.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Європейські економічні студії» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- усні опитування за пройденим матеріалом;
- теоретичні контрольні роботи, тестування за матеріалами змістовних модулів;
- презентація доповідей та аналітичних звітів;
- результати виконання практично-розрахункових завдань та завдань для самостійної роботи.

Поточний контроль успішності навчання у формі усних опитувань здійснюється після вивчення кожної теми на лекційних або практичних заняттях. Типові питання наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Поточний контроль успішності навчання у формі письмових контрольних робіт та тестування здійснюється після вивчення кожного модуля на лекційних або практичних заняттях. Типовий приклад тестових питань наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Поточний контроль успішності навчання у формі презентації доповідей та аналітичних звітів здійснюється після вивчення теоретичного матеріалу на практичних заняттях відповідно до плану. Типові теми доповідей наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Поточний контроль успішності навчання у формі виконання практично-розрахункових завдань здійснюється після вивчення теоретичного матеріалу на практичних заняттях відповідно до плану. Типове завдання наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Європейські економічні студії» спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об'єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 35балів.

Результати всіх форм поточного контролю є невід'ємними складовими **критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів**, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни Європейські економічні студії".

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Типові приклади завдань для поточного контролю за формами.

2.1.1. Типовий приклад завдань для усного опитування за темою 1. «Основні тенденції та протиріччя сучасних процесів економічної інтеграції»

1 Еволюція теоретичних концепцій міжнародної економічної інтеграції.

- 2 Форми, стадії, механізми та наслідки міжнародної економічної інтеграції.
- 3 Економічна інтеграція в умовах глобалізації світового господарства.
- 4 Інтеграційні альянси сучасного світового господарства.

2.1.2. Типовий приклад завдань для презентації та аналітичного звіту за темою 4 лекційного заняття «Тема 4. Створення Європейського економічного співтовариство»

- 1 Спільна промислова та підприємницька політики.
- 2 Особливості спільних енергетичної та транспортної політик.
- 3 Спільна сільськогосподарська політика та причини особливої уваги спільноти до аграрного сектору.
- 4 Цілі, принципи та інструменти спільної торговельної політики ЄС. Система торговельних преференцій ЄС

2.1.3. Типовий приклад практичного завдання для за темою 12 лекційного заняття «Конкурентна політика України в контексті інтеграції з ЄС».

Використовуючи наведені у таблиці дані по розвинутій країні А та слабозвинутій Б, обчислити: індекс розвитку людського потенціалу та індекс зuboжіння.

<i>Показник</i>	<i>А</i>	<i>Б</i>
Очікувана тривалість життя, років	75	70
Рівень освіченості дорослого населення, %	99,0	82,6
Сукупна частка осіб, що навчаються, %	88,1	68,9
Реальний ВВП на одну особу, дол. США	21260	3130
Знедоленість з точки зору тривалості життя, %	6,4	12,6
Знедоленість з точки зору знань, %	8,9	20,7
Знедоленість з точки зору належного рівня життя, %	19,1	–
Знедоленість з точки зору ізоляції, %	0,5	–
Частка населення, яка не має доступу до питної води, %	–	7,0
Частка населення, яка не має можливості користуватися медичними послугами, %	–	18,0
Частка дітей, у віці до 5 років, яка страждає на відставання у вазі, %	–	7,0

2.1.4. Типовий приклад письмової контрольної роботи за модулем 1:

Розрахункове завдання.

Визначити чисельність та темп приросту економічно активного населення країни у звітному році.

Вихідні дані:

1. Чисельність зайнятого населення у працездатному віці в базовому році становила 18540 тис. чол., що складає 90% від загальної чисельності зайнятих та 80% від загальної чисельності економічно активного населення.
2. Темп приросту зайнятих працездатного віку у звітному році склав 1% а осіб старше працездатного віку: -4%.
3. Чисельність безробітних у звітному році скоротилась на 28%.

2) Тестові завдання (правильним є лише один варіант відповіді)

1. Функціоналізм став теоретичною основою для розвитку якої концепції політичної інтеграції?

А) неофункціоналізму

Б) дирижизму

В) патерналізму

Г) інституціоналізму

2. Об'єднання сприятливих і негативних зовнішніх факторів, які так чи інакше впливають на інтеграційні процеси:

А) патерналізм

Б) функціоналізм

В) екстерналізм

Г) інституціоналізм

3. Коли був створений Європейський економічний простір:

А) 1968 р.

Б) 1986 р.

В) 1992 р.

Г) 1993 р.

4. Центральним паритетом коливання валютних курсів в механізмі європейської «валютної змії» було визнано:

А) марку ФРН

Б) долар США

В) ЕКЮ

Г) «валютний кошик» із марки ФРН, французького франка і фунта стерлінгів

5. Яку форму економічної інтеграції було досягнуто в рамках Європейського співтовариства вугілля та сталі?

А) зона вільної торгівлі

В) спільний ринок

Б) митний союз

Г) економічний союз

6. Передумовою міжнародної економічної інтеграції є:

А) близькість рівнів економічного розвитку країн

Б) географічна близькість країн, що інтегруються

В) спільність економічних проблем

Г) будь-яка з названих вище ознак

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною "Європейські економічні студії" (Програма навчальної дисципліни "Європейські економічні студії") враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни "Європейські економічні студії" слід вважати, що кожна форма

поточного контролю має різну питому вагу у формуванні його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1) за формулою:

$$R = A + B + C + D + E,$$

де R - підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх форм поточного контролю;

A – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за усні опитування (табл. 3.2) (A = 10).

B – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за письмові контрольні роботи, тестування за матеріалами змістовних модулів (B = 20);

C – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за -презентацію доповідей та аналітичних звітів (C = 10);

D – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами виконання практично-розрахункових завдань та завдань для самостійної роботи (D = 20).

E – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за іспит (E = 40).

Виконання кожного завдання для поточного контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю за формами у межах тем змістових модулів наведено в табл. 3.2.

Розподіл балів за формами поточного контролю та змістовними модулями

Форма поточного контролю	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Сума балів
	Усні опитування	Письмові контрольні роботи, тестування	Доповіді та презентації	СРС	Усні опитування	Письмові контрольні роботи, тестування	Доповіді та презентації	СРС	
Максимальна кількість балів	5	10	5	10	5	10	5	10	60

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до іспиту), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 35 балів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна**

1. Болонський процес: перспективи і розвиток у контексті інтеграції України в європейський простір вищої освіти : монографія / за ред. В.М. Бебика – К. : МАУП, 2006. – 197 с.
2. Грицяк, І. А. Правова та інституційна основи Європейського Союзу : підручник / за заг. ред. М.Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого [та ін.] - Х. : Магістр, 2009. – 619 с.
3. Європейська та українська культура в нарисах : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / за ред. І.З. Цехмістро, В.І. Штанько, В.С. Старовойт, В.М. Леонтьєвої – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 319 с.
4. Метод. вказівки для викладача - тренера до модулів галузевої складової професійної програми підвищення кваліфікації з питань європейської інтеграції України (для держ. службовців V -VII категорії) [Текст], Ч. III / за заг. ред. А.В. Бураковської; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Ун-т Лондон метрополітен (Великобританія), Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. [та ін.]. – К. : [Міленіум], 2009. – 412 с.
5. Мирошніченко, О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу та виходу на ринки Європейського Союзу [Текст]. – [Б. м.] : [ФОП Клименко Ю.Я.], 2014. – 179 с.
6. Наукові доробки молоді - вирішенню проблем європейської інтеграції [Текст] : зб. наук. ст.: в 2 т. Т. 1/ О.В. Васюренко (гол. ред.), О.М. Тридід, Л.О. Українська [та ін.] - Х. : Континент, 2008. – 357 с.

7. Регечі, Д. Європейські дослідницькі мережі [Текст] : [брошура] / Девід Регечі, Максиміліан Фьодінгер. – К. : Європейський Союз, 2011. – 117 с.
- Україна на шляху до Європи / упоряд. В. Шкляр, А. Юричко - К. : Етнос, 2006. – 494 с.
8. Фонтен, П. Європа у 12 уроках [Текст]. – К. : Європейський Союз, 2011. – 63 с. – (іл.). – 978-92-79-19754-3.
9. Як працює Європейський Союз. Довідник інституцій ЄС [Текст]. – К. : Європейський Союз, 2011.

Додаткова

10. A healthy approach. Technology for personalised, preventative healthcare [Текст] : ICT Research The policy perspective. – Luxembourg : European Commission, 2010. – [24 p.]
11. Active Citizenship. For a better European Society [Текст]. – [S. 1.] : European Commission, 2012. – 68 p
12. Annual report 2014 on the European Union's development and external assistance policies and their implementation in 2013 [Текст] : staff working document: report from the Commission to the European Parliament and the Council. – Luxembourg : European Commission, 2014. – 221 p
13. Annual Report 2014 on the European Union's development and external assistance policies and their implementation in 2013 [Текст] : the report. – Luxembourg : European Commission, 2014. – 37 p
14. Annual Report. The European Ombudsman [Текст]. – Luxembourg : European Commission, 2009. – 93 p. – (іл.; fotogr.). – The European Ombudsman. – 978-92-9212-181-5 ISSN 1680-3809. – Річний звіт. Європейський омбудсмен
15. Assuring safety in the food chain. A European research priority [Текст] : general information. – Luxembourg : European Commission, 2009. – 59 p.

Ресурси мережі Інтернет

16. Офіційний сайт Асоціації європейських прикордонних регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.aebr.eu/en/index.php
17. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wef.org
18. Офіційний сайт Всесвітньої ради з подорожей і туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wttc.org.
19. Офіційний сайт Європарламенту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.europarl.eu.int/.
20. Офіційний сайт євростатистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.eurostat.eu.int/
21. Офіційний сайт Центрального європейського банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ecb.int/